

د اِسْتَرِ كِتَاب

پېژندگلو

د اِسْتَرِ په كِتَاب كښې د يوې بنائسته يهودی جینی قیصه ده چا چې خپل ژوند په خطره كښې واچولو چې د خُدائِ پاك خِدْمَت وكړی او خپل خَلق بچ كړی. مالِك خُدائِ اِسْتَرِ راوچته كړه چې د هغه خَلق آزاد كړی لكه ځنگه چې هغه حضرت موسی، حضرت يشوع، حضرت يوسف او نور داسې پيرې هستی راوچتې كړې وې چې د هغه خَلق د بربادۍ نه بچ كړی. د اِسْتَرِ په كِتَاب كښې خُدائِ پاك د دې ټولې واقعي درج كړی دی. اِسْتَرِ د جلاوطنو په مينځ كښې په فارس كښې اوسېده او د حضرت عيسى مسيح نه څلور سوه اتيا كاله وړاندې د بادشاه ملكه جوړه شوه. همان چې په فارس كښې آفسر وو هغه غوښتل چې د يهوديانو اقلیت برباد كړی خو خُدائِ پاك اِسْتَرِ د هم داسې وخت دپاره غوره كړې وه چې د هغه لوظ كړی شوی خَلق بچ كړی. په دې كِتَاب كښې مونږ گورو چې د خُدائِ پاك قادر لاس د خپلو خَلقو حفاظت كوی او دا موضوع څرگندوی چې هر څه د هغه په قابو كښې دی. د حفظ كولو دپاره ۱۴:۴ آیت ”د دې نه څوك خبر دی كېدې شی چې ته هم د دې وخت دپاره ملكه جوړه شوې یې.“

د ملکه وشتی د اخسویرس بادشاه خلاف بغاوت کول

۱-۲) د فارس په مرکزی ښار سوسه کښې اخسویرس بادشاه د خپل شاهي تخت د هندوستان نه تر ایتھوپیا پورې په یو سل او اوویشو صوبو باندې حکومت کولو. ۳) د هغه د بادشاهي په درېم کال هغه خپلو ټولو آفسرانو او وزیرانو له یوه لویه مېلمستیا وکړه. د فارس او د مادی فوجی آفسران هم موجود وو او داسې د صوبو حکمرانان او عزتمند سپری هم موجود وو. ۴) په پوره شپږو میاشتو کښې هغه د شان او شوکت او عظمت سره د شاهي دربار د ټول دولت نمائش وکړو. ۵) د هغې نه پس، بادشاه ټولو خلقو ته د سوسه په مرکزی ښار کښې یوه لویه مېلمستیا وکړه، چې مالداره او غریبانان په کښې یو شان شامل وو. دا مېلمستیا پوره یوه هفته جاری وه او دا د شاهي محل په باغونو کښې شوې وه. ۶) دربار د آسمانی رنگ او د سپین رنگ د مالوچو جوړو شوو پردو باندې ښائسته کړې شوې وو، د سنگ مرمر په ستنو باندې د سپینو زرو د گړو سره د کاسنی رنگ د ښې لټې د مزو سره تړلې شوې وې. د سرو زرو او سپینو زرو کټونه په دربار کښې اېښودې شوي وو، د دربار فرش د سپین سنگ مرمر، سور قیمتی کانی، د ځلېدونکې ملغرو او د آسمانی رنگ د فیروزو نه جوړ شوې وو. ۷) د سرو زرو په پیالو کښې شراب ورکول چې هره یوه پیالی به د بلې په شان نه وه او بادشاه به په شاهي میو کښې د سخاوت نه کار اخستلو. ۸) د شرابو په څښلو کښې حد مقرر نه وو، بادشاه د محل نوکرانو له حکم ورکړې وو چې د هر چا زړه چې څومره غواړي نو هغه څښلې شي. ۹) هم په دې دوران کښې، د شاهي محل دننه ملکه وشتی د ښځو دپاره مېلمستیا کړې وه. ۱۰) د خپلې مېلمستیا په اوومه ورځ باندې بادشاه په نشه کښې وو او ښه په سور کښې وو، نو هغه اووه خصیان راوغوښتل کوم چې د هغه ذاتی خدمتگاران وو، مھومان، بزتا، خربونا، بگتا، ابگتا، زتار او کرکس. ۱۱) بادشاه هغوی ته حکم وکړو چې ملکه وشتی دننه راولی چې شاهي تاج یې په سر وی. ملکه یوه ښائسته

بنځه وه او بادشاه غوښتل چې د هغې حُسن آفسرانو او خپلو ټولو مېلمنو ته
 وښائی. (۱۲) خو کله چې خدمتگارانو مَلکه وشتی ته د بادشاه د حُکم په حقله
 ووئیل، نو هغې د راتلو نه انکار وکړو. نو په دې باندې بادشاه د غصې نه تک سور
 شو. (۱۳) نو دا د بادشاهانو رواج وو چې د قانون او حکمونو د سوالونو په حقله
 یې د ماهرانو رایې معلوموله، نو هغه خپل هغه مشیران راوغوښتل، چې هغوی ته
 به پته وه چې څه کول په کار دی. (۱۴) کوم مشیران به چې بادشاه له ورتلل نو
 هغه کارشینا، شتر، ادماتا، ترسیس، مرس، مرسنا او مموکان وُو، دا اووه د
 فارس او مادی هغه آفسران وُو چې په بادشاهی کښې یې د ټولو نه اوچتې مرتبې
 لرلې. (۱۵) بادشاه دې سړو ته ووئیل، ”ما، یعنې اخسویرس بادشاه، خپل خصیان
 د یو حُکم سره مَلکه وشتی ته ولېږل او هغې د دې حُکم د منلو نه انکار وکړو.
 قانون د دې په حقله څه وائی چې مونږ د هغې سره څه وکړو؟“ (۱۶) نو مموکان
 بادشاه او د هغه آفسرانو ته ووئیل، ”مَلکه وشتی نه صِرَف د بادشاه بې عزتی کړې
 ده بلکې هغې د آفسرانو او د ټول قوم بې عزتی یې کړې ده. (۱۷) د بادشاهی هره
 یوه بنځه چې خبر شی چې مَلکه څه کړی دی نو هغه به خپل خاوند ته سپک کتل
 شروع کړی. هغوی به وائی چې اخسویرس بادشاه مَلکه وشتی له حُکم ورکړو
 چې راشه، خو هغې انکار وکړو. (۱۸) نن چې د فارس او مادی د شاهی آفسرانو
 بنځې د مَلکه د دې کار نه خبر شی نو هغوی به هم د خپلو خاوندانو سره هم دغه
 شان د بې عزتی سلوک کوی او داسې به دا معامله پېره خرابه شی. (۱۹) بادشاه
 سلامت، که ستا رضا وی، نو شاهی فرمان جاری کړه چې وشتی دې بیا هیڅکله
 د بادشاه په مخکښې نه حاضرېږی. دا حُکم وکړه چې دا د فارس او مادی په
 قانون کښې ولیکلې شی، نو داسې به هیڅوک هم دا نه شی بدلولې. بیا د هغې د
 مَلکه عهده د هغې نه زیاتې حقدارې بنځې له ورکړه. (۲۰) کله چې ستا د دې
 فرمان پته په دې لویه بادشاهی کښې ولگی، نو هره بنځه به د خپل خاوند ښه
 عزت کوی، که هغه مالداره وی او که غریب وی.“ (۲۱) د بادشاه او د هغه د
 وزیرانو دا خبره خوښه شوه او مموکان چې کومه مشوره ورکړې وه نو بادشاه

هم هغه شان وکړل. (۲۲) هغه هرې شاهي صوبې ته د هغه صوبې په ژبه او رسم الخط کښې يو پېغام ولېږلو، چې په کښې وئيلې شوی و او چې هر يو خاوند به د خپل کور مشري کوي.

د اِستَر مَلکه جوړېدل

۲ (۱) وروستو، کله چې د بادشاه غصه سره شوې وه، نو هغه بيا هم د وشتي د عمل او د هغې خلاف د فرمان په حقله سوچ کولو. (۲) نو د بادشاه خادمانو هغه له مشوره ورکړه، ”مونږ به ستا دپاره يو څو بنائسته ناواده شوې پېغلې ولټوو. (۳) ته د بادشاهي په هره يوه صوبه کښې آفسران مقرر کړه او هغوی له حکم ورکړه چې هغوی ټولې بنائسته پېغلې په مرکزي ښار سوسه کښې ستا د زاناؤ ځای ته راولي. هيجا څوک چې د بادشاه د زاناؤ مشر دے او خصی دے هغه به د هغوی خيال ساتي او د هغوی د سنگار بندويست به کوي. (۴) نو چې کومه پېغله ستا دپره خوبه شي نو هغه بوځه او د وشتي په ځای يې خپله مَلکه جوړه کړه.“ نو بادشاه ووئيل چې دا يوه ښه مشوره ده، نو هغه په دې خبره باندي عمل وکړو. (۵) په هغه وخت کښې هلته په سوسه کښې يو يهودی اوسېدو چې نوم يې مردکی وو او هغه د يائير زوی وو، هغه د بنيامين د قبيلې وو او د قيس او سمعی د اولاد نه وو. (۶) کله چې د بابل بادشاه نبوکدنصر د يهوداه بادشاه يهوياکين د يروشلم نه بابل مُلک ته بوتلو، د قېديانو يوه پله هم ورسره وه، او مردکی هم په هغوی کښې وو. (۷) د هغه يوه د تره لور اِستَر وه، چې د هغې عبراني نوم هدسا وو، هغه يوه بنائسته پېغله وه او ښه کره وړه يې وو. د هغې د مور او پلار د مرگ نه پس، مردکی هغه اخستي وه او د خپلې لور په توگه يې راوستې وه. (۸) کله چې بادشاه خپل نوې فرمان جاری کړو او پيرې پېغلې سوسه ته راوستلې شوې، نو اِستَر هم په هغوی کښې وه. هغه هم په شاهي محل کښې هيجا ته حواله شوه، کوم چې د بادشاه د زاناؤ د ځای مشر وو. (۹) د

هیجا اِسْتَر خوښه شوه او هغه پرې مهربانه شو. هغه سمدستی د هغې د سنگار او د خاص خوراک بندوبست وکړو. هغه ورله د بادشاه د زاناؤ په ځای کښې د ټولو نه ښه ځای ورکړو او د هغې د خدمت دپاره یې اووه پېغلې مقررې کړې چې د شاهي محل نه په خصوصي توگه خوښې کړې شوې وې. (۱۰) نو د مردکی د نصیحت په وجه، اِسْتَر خپل قوم او خاندان پټ ساتلې وو. (۱۱) مردکی به هره ورځ د بادشاه د ښځو د ځای نه بهر د دې دپاره گرځېدو راگرځېدو چې د دې پته ولگوي چې اِسْتَر څنگه ده او په هغې باندې څه کيږي. (۱۲) د ښځو سنگار یو کال جاری وو، د خوشبودار چیر د تېلو مالش شپږ میاشتي او د خاص خوشبو او تېلو مالش نورې شپږ میاشتي جاری وو. د هغې نه پس، هره یوه پېغله به وار په وار اخسویرس بادشاه له بوتلې شوه. (۱۳) کله چې هغه به د بادشاه د ښځو ځای نه محل ته تله، نو چې هغې به څنگه جامې غوښتلې نو هغه به یې اغوستې. (۱۴) داسې به وشو چې کله به هغه هلته د ماښام تلله او په ورپسې سحر به هغه د بادشاه د ښځو یو بل ځای ته بوتلې شوه او شعشجز خصی د هغې خیال ساتلو، چې کوم د بادشاه د وینځو مشر وو. هغه به تر هغې پورې بیا بادشاه له نه ورتله ترڅو چې بادشاه به یې ښه خوشحاله کړې نه وو او بادشاه به هغه په نوم رابلې نه وه. (۱۵) نو هغه وخت راغلو چې اِسْتَر بادشاه له لاره شې. اِسْتَر د ابی خېل لور او د مردکی د تره لور وه، چې مردکی هغه د خپلې لور په توگه اخستې وه. کله چې د هغې وار راغلو، نو هغې هم هغه جامې اغوستې وې د کومو مشوره چې د بادشاه د ښځو د کور مشر هیجا نومې خصی له ورکړې وه، اِسْتَر چې چا هم لیدله نو د هغه به خوښېدل. (۱۶) نو د اخسویرس د بادشاهي په اووم کال، په لسمه میاشت یعنی د طبیعت په میاشت کښې، اِسْتَر شاهي محل ته اخسویرس بادشاه ته راوستلې شوه. (۱۷) اِسْتَر د بادشاه د نورو ټولو پېغلو نه زیاته خوښه شوه، نو ځکه یې هغې له زړه او مینه ورکړه. هغه شاهي تاج ور په سر کړو او د وشتي په ځای یې ملکه جوړه کړه. (۱۸) بیا بادشاه د اِسْتَر د درناوی دپاره یوه لویه مېلمستیا وکړه او خپلو ټولو افسرانو او وزیرانو له یې دعوت ورکړو. هغه د

ټولې بادشاهۍ دپاره په هغه ورځ د چټې اعلان وکړو او هر چا له یې قیمتې تحفې ورکړې.

مردکی د بادشاه ژوند بچ کوی

١٩ په دې دوران کېني بادشاه مردکی د محل آفسر مقرر کړې وو. ٢٠ استر تر اوسه پورې خپل قوم او خاندان پټ ساتلې وو، لکه څنگه چې مردکی ورته وئیلی وو. او څنگه چې هغې په ماشوموالي کېني د مردکی خبره منله اوس یې هم منله. ٢١ په هغه وخت کېني چې مردکی په محل کېني دفتر ونيولو، بگتان او ترش، د محل دوه هغه خصيانو کومو چې د اخسویرس بادشاه کوټو ته د ننوتلو د ځای څوکیداری کوله، هغوی د بادشاه خلاف شول او د هغه د وژلو منصوبه یې جوړه کړه. ٢٢ خو مردکی د دې منصوبې نه خبر شو او دا خبر یې ملکه استر ته ورسولو. بیا هغې بادشاه ته وویل چې مردکی زه د دې نه خبر کړې يم. ٢٣ کله چې د منصوبې تفتیش وشو او پته ولگېده چې هغه خبر رښتیا وو، نو هغوی په دار باندې ځوړند کړې شول. بادشاه حکم وکړو چې دا واقعه دې د شاهي تاریخ په کتاب کېني ولیکلې شی.

د همان د یهودیانو د تباہ کولو منصوبه جوړول

٣ ١ څه موده وروستو اخسویرس بادشاه همان نومې سړی له ترقی ورکړه او د وزیرانو مشر یې جوړ کړو. همان د اجاج د قوم همداتا زوی وو. ٢ بادشاه خپلو ټولو آفسرانو له حکم ورکړو چې همان ته د عزت نه ټیټېږئ، خو مردکی یې عزت نه کولو او نه ورته ټیټېږدو. ٣ نورو شاهي آفسرانو د هغه نه تپوس وکړو چې، “ته د بادشاه د حکم نافرمانی ولې کوې؟” ٤ هغوی به هره ورځ ورته وئیل، خو هغه به ورته غوږ نه نیولو. هغه به وئیل، “زه همان ته نه شم ټیټېدلې ځکه چې زه یهودی يم.” نو هغوی همان د دې نه خبر کړو، هغوی غوښتل چې وگوری چې

هغه به د مردکی دا رویه برداشت کړی کۀ نه. (۵) کله چې همان ته پته ولگېده چې مردکے هغه ته د عزت نه نۀ ټیټیږی نو همان سخت غصه شو، (۶) او کله چې خبر شو چې مردکے یهودی دے، نو همان دا فېصله وکړه چې هغه به نۀ صرف مردکی له سزا ورکوی بلکې هغه دا منصوبه هم جوړه کړه چې د فارس په بادشاهی کبني هر یو یهودی ووژنی. (۷) د اخسویرس بادشاه د حکومت په دولسم کال، په وپومی میاشت یعنی د نسان په میاشت، همان حکم وکړو چې پوریم یعنی پچه دې واچولے شی چې دا معلومه کړی چې د دې منصوبې دپاره صحیح میاشت کومه یوه ده. نو د دولسمې میاشتې یعنی د ادر میاشتې دیارلسمه ورځ خوښه کړے شوه. (۸) نو همان د بادشاه په مخکبني حاضر شو او ورته یې ووئیل، ”ستا په ټوله بادشاهی کبني د خلقو یو قسم نسل خور دے او دا په هره صوبه کبني موندلے شی. هغوی داسې رواجونه کوی چې هغه د نورو ټولو خلقو په شان نۀ دی. د دې نه علاوه، هغوی د بادشاهی قانون هم نۀ منی، نو دا ستا دپاره د فائدي خبره نۀ ده چې هغوی برداشت کړي. (۹) بادشاه سلامت، کۀ ستا رضا وی، نو یو فرمان جاری کړه چې هغوی دې ووژلے شی. کۀ تا داسې وکړل، نو زۀ به د بادشاهی د انتظام دپاره د درې لاکه او څلوېښتو زرو کپلو نه زیات سپین زر په شاهی خزانه کبني کېږدم.“ (۱۰) بادشاه خپله هغه گوتمه وویستله، چې هغه به په سرکاری فرمان باندې د مهر لگولو دپاره استعمالېدله او دا یې د یهودیانو دشمن د همداتا زوی همان له ورکړه چې دے د اجاج د اولاد نه وو. (۱۱) بادشاه همان ته ووئیل، ”سپین زر ځان سره کړه او د خلقو سره هم هغسې وکړه څنگه چې دې زړۀ غواړی.“ (۱۲) نو د وپومی میاشتې په دیارلسمه ورځ باندې همان د بادشاه منشیان راوغوښتل او یو فرمان یې جاری کړو چې د هرې صوبې په ژبه او رسم الخط کبني دې د دې ترجمه وشي او ټولو حکمرانانو، حاکمانو او آفسرانو ته دې ولېږلے شی. دا فرمان د اخسویرس بادشاه په نوم جاری شو او د هغه د گوتمي مهر ورباندې لگېدلے وو. (۱۳) پېغام رسونکو دا فرمان د بادشاهی هرې صوبې ته یووړو. په دې کبني دا خبرې لیکلے شوې وې چې صرف په هغه

ورخ یعنی د ادر میاشتی په دیارلسمه ورځ باندې دې ټول یهودیان، ځوانان، بوډاگان، بسځې او ماشومان ووژلے شی. هغوی دې د بېرحمی سره حلال کړے شی او چې هغوی څه لری نو هغه ترې نه واخلي. (۱۴) د دې فرمان د خبرو نه د هرې صوبې خلق ځکه خبرول په کار ؤو، چې کله هغه ورځ راشی نو چې هر یو کس ورته تیار وی. (۱۵) د بادشاه د حکم په مطابق هغه فرمان د سوسه په مرکزی ښار کښې خلقو ته ورسولے شو او پېغام رسونکو دا خبر نورو صوبو ته یورو. په کوم وخت کښې چې د سوسه ښار په گډوډۍ کښې اچولے شو نو بادشاه او همان شرابو څښلو ته ناست ؤو.

د مردکی استر نه مدد غوښتل

۴ (۱) کله چې مردکے د هغه هر څه نه خبر شو چې څه شوی ؤو، نو هغه د خفگان نه خپلې جامې وشلولې. بیا هغه د ټاټ جامې واغوستلې، سر یې په ایرو پټ کړو، په ښار کښې روان شو او تر هغې پورې یې په چغو چغو او بد بد ژړل، چې د محل دروازې ته ورسېدو. هغه دننه ځکه لانه رو چې د ټاټ په جامو کښې دننه د تلو اجازت نه وو. (۲) په ټولو صوبو کښې، چرته هم چې د بادشاه د فرمان پته لگېدلې وه، نو هلته یهودیانو په چغو چغو ژړل. هغوی روژه ونيوله، ژړا او ویر یې کولو او ډېرو کسانو د ټاټ جامې اغوستې وې او سر یې په ایرو پټ کړے وو. (۳) کله چې د استر ښځو خدمتگارانو او خصیانو استر ته ووتل چې مردکی څه کول، نو هغه سخته پرېشانه شوه. نو هغې مردکی له څه جامې ولېدلې چې د ټاټ جامو په ځای یې واغوندی، خو هغه به نه اخستلې. (۴) بیا هغې هتاک راوغوښتلو، هغه یو خصی وو چې بادشاه د هغې نوکر کړے وو او هغې هغه ته وفرمائیل چې مردکی له لار شه او د دې پته ولگوه چې څه مسئله ده چې هغه دومره غمژن دے. (۵) هتاک د محل د دروازې مخامخ د ښار چوک ته مردکی له لارو. (۶) مردکی ورته ټوله قیصه بیان کړه او دا یې هم ورته ووتل چې که

ټول يهوديان ووژلې شول نو همان په شاهي خزانه كښې د څومره پيسو د كېښودو وعده كړې ده. (۸) هغه هټاك له د هغه فرمان يو نقل وركړو چې كوم په سوسه كښې جاري شوې وو، چې په هغې كښې د يهوديانو د تباهي حكم وو. مردكي هټاك ته ووييل چې دا استر له يوسه او استر د حالاتو نه خبر كړه او هغې ته ووايه چې لاره شي او بادشاه ته دا سوال زاري وكړي چې د هغې په خلقو رحم وكړي. (۹) نو هټاك د مردكي د پېغام سره استر له راواپس شو، (۱۰) او استر هغه له دا پېغام وركړو چې مردكي له يې يوسه، (۱۱) ”كه هر څوك، سرې يا بنځه، د دعوت نه بغير دننه د بادشاه دربار ته لار شي، نو هغه كس به وژلې شي، دا يو قانون دې، د بادشاه د مشيرانو نه واخله په صوبو كښې د خلقو پورې هر يو كس د دې نه خبر دې. د دې قانون نه د بچ كېدو صيرف يوه لار ده، كه بادشاه يو كس ته خپله د سرو زرو امسا اوږده كړي، نو د هغه كس ژوند به بچ شي. خو د دې يوه مياشت وشوه چې بادشاه زه راغونښته نه يم.“ (۱۲) كله چې مردكي ته د استر پېغام ملاو شو، (۱۳) نو هغه استر ته دا پېغام ولېږلو، ”داسې مه وايه چې په ټولو يهوديانو كښې به صرف ته بچ شي ولې چې ته په شاهي محل كښې يې. (۱۴) كه ته په داسې وخت كښې هم خاموشه پاتې شوې، نو د يو بل ځاي نه به د يهوديانو دپاره مدد راشي او هغوئ به بچ شي، خو ته به مړه شي او ستا د پلار خاندان به ختم شي. د دې نه څوك خبر دي كېدې شي چې ته هم د دې وخت دپاره ملكه جوړه شوې يې.“ (۱۵) استر مردكي له دا جواب ولېږلو، (۱۶) ”لار شه او په سوسه كښې ټول يهوديان په يو ځاي راغونډ كړه، روژه ونيسي او زما دپاره دعا وكړئ. درې ورځې او درې شپې هيڅ خوراك څښاك مه كوئ. زه او زما خدمتگاري به هم ستاسو په شان روژه ونيسو. د هغې نه پس به بيا زه بادشاه له لاره شم، اكر چې دا د قانون خلاف ورزي ده. خو كه د داسې كولو په وجه زه مرم، نو مړه دې شم.“ (۱۷) نو بيا مردكي لارو او هغه هر څه يې وكړل چې استر ورته وئيلي وو.

د اِستَر، د بادشاه او همان مېلمستيا كول

۵ (۱) د روژې په درېمه ورځ اِستَر شاهي لباس واغوستلو، لاره او د محل په دننې دربار كېنې د تخت كوټې ته مخامخ ودرېدله. بادشاه دننه وو او د محل دروازې ته مخامخ په شاهي تخت ناست وو. (۲) كله چې بادشاه وكتل چې ملكه اِستَر دننه په دربار كېنې ولاړه وه، نو بادشاه په هغې باندې مهربانه شو او هغه خپله د سرو زرو امسا وراوړده كړه. بيا اِستَر ورنزدې شوه او د امسا سر له پي لاس وروړو. (۳) بادشاه ترې نه تپوس وكړو، ”ملكه اِستَر خبره څه ده؟ ما ته ووايه چې ته څه غواړې، ته كه زما نيمه بادشاهي هم وغواړې نو تا ته به ملاو شي.“ (۴) اِستَر ورته په جواب كېنې وفرمائيل، ”بادشاه سلامت، كه ستا رضا وي، نو زه دا دعوت دركوم چې ته او همان زما مېلمانۀ شئ په هغه مېلمستيا كېنې چې ما تاسو دپاره كړې ده.“ (۵) بادشاه همان له حكم وركړو چې زر راشي، نو چې داسې دوى د اِستَر مېلمانۀ شي. نو بادشاه او همان د اِستَر مېلمستيا له لارل. (۶) د ميو څښلو په وخت بادشاه د هغې نه تپوس وكړو، ”ما ته ووايه چې ته څه غواړې، نو تا ته به هغه ملاو شي. زه به ستا درخواست منظور كړم، تر دې پورې كه ته زما نيمه بادشاهي هم وغواړې.“ (۷) اِستَر ورته وفرمائيل چې، (۸) ”بادشاه سلامت، كه ته په ما مهربانه شي او زما عرض منظور كړې، نو زه غواړم چې ته او همان سبا زما په يوه بله مېلمستيا كېنې مېلمانۀ شئ چې زه به پي تاسو دپاره تياروم. او سبا به درته ووايم چې زه څه غواړم.“

د همان د مردكي د وژلو منصوبه جوړول

(۹) كله چې همان د مېلمستيا نه لاړو نو هغه خوشحاله او ښۀ په سر كېنې وو. خو بيا هغه مردكې وليدو چې د محل د دروازې په خوله كېنې وو او كله چې هغه تېرېدو نو مردكې ورته پانه څېدو او نه ورباندې د هغه رعب څه اثر وكړو،

نو همان ورته سخت غصه شو. (۱۰) خو همان خپل ځان قابو کړو او کور ته لاړو. بیا هغه خپلو دوستانو له دعوت ورکړو چې کور ته یې راشی او خپلې بنځې زرش ته یې ووئیل چې د هغوی سره شریکه شی. (۱۱) نو هغه ورته لافې وهلې، چې دې څومره مالداره دې او څومره پېر زامن یې دی او بادشاه هغه له څومره اوچت مقام ورکړې دې او چې هغه د بادشاه د نورو ټولو آفسرانو نه څومره زیات اهم دې. (۱۲) همان وئیل، ”د دې نه علاوه، ملکه اِستَر زما او د بادشاه نه بغېر بل هیچا له دعوت نه دې ورکړې، او سبا هغې ما له بیا سره د بادشاه دعوت راکړې دې. (۱۳) خو چې ترڅو پورې یهودی مردکې د محل په دروازه کښې ناست وینم نو زما دپاره د دې هیڅ فائده نشته.“ (۱۴) نو د هغه بنځې او خپلو ټولو دوستانو هغه له مشوره ورکړه، ”ته یو پینځویشته گزه لوړ دار ولې نه جوړوې؟ سبا سحر ته بادشاه ته ووايه چې مردکی په هغې باندې راڅوړند کړی، نو بیا به ته ښه په خوشحالی سره مېلمستیا له لار شې.“ نو په همان دا خبره ښه ولگېده، او هغه هم هغه شان دار جوړ کړو.

د بادشاه د مردکی درناوې کول

۶ (۱) هم په هغه شپه بادشاه له خوب نه ورتلو، نو هغه حکم وکړو چې د بادشاهې د تاریخ کتاب دې راوړې شی او هغه ته دې ولوستلې شی. (۲) نو چې هغوی کومه حصه ولوستله په هغې کښې هغه واقعه شامله وه چې مردکی د بادشاه د وژلو منصوبه څنگه څرگنده کړه او هغه منصوبه کومه چې بگتان او ترش، د محل دوو هغه خصیانو جوړه کړې وه، کومو چې د بادشاه د کوټو څوکیداری کوله. (۳) بادشاه ترې نه تپوس وکړو، ”مونږ د دې په بدل کښې د مردکی څنگه درناوې کړې دې او څه مو انعام ورکړې دې؟“ نو د هغه نوکرانو جواب ورکړو، ”د هغه دپاره هیڅ نه دی شوی.“ (۴) بادشاه تپوس وکړو، ”اوس په دربار کښې څوک دی؟“ نو همان ایله دربار ته ننوتو، هغه د دې دپاره

راغله وو چې د بادشاه نه تپوس وکړی چې مردکے په هغه دار باندې خورند
کړی کوم چې هغه اوس تیار کړے وو. (۵) نو نوکرانو جواب ورکړو، ”همان په
دربار کښې دے.“ بادشاه ورته وویل، ”هغه راپرېږدئ چې دننه راشی.“ (۶) نو
همان راغلو او بادشاه ورته وویل، ”د یو کس نه چې زه خوشحاله شم نو د هغه
څنگه عزت وکړم، زه د دې سړی دپاره څه وکړم؟“ همان د خپل ځان سره وویل،
”داسې څوک شته چې بادشاه یې زما نه زیات عزت کول وغواړی؟“ (۷-۸) نو
هغه بادشاه له جواب ورکړو، ”حکم وکړه چې د دې سړی دپاره شاهي لباس
راوړلے شی، هغه چوغې چې ته یې په خپله اغوندې. او هغه آس چې تا پرې پخپله
سورلی کړی وی او په تندې یې شاهي نښه لگېدلی وی. (۹) بیا د خپل لوی
عزتمند مشر په لاس دې سړی ته شاهي لباس ورواغونده او د ښار په کوڅو کښې
یې په آس باندې سور بوځه. کله چې هغوی روان وی نو هغه مشر سرے دې دا
اعلان کوی چې، وگورئ بادشاه چې د چا درناوے کول غواړی نو هغه یې داسې
عزت کوی.“ (۱۰) بیا بادشاه همان ته وویل، ”زر شه او شاهي لباس واخله او
آس بوځه او د مردکی یهودی داسې درناوے وکړه. لکه څنگه چې تا مشوره
راکړې ده نو د هغې په مطابق د هغه دپاره هغه هر څه وکړه. هغه به د محل د
دروازې په خوله کښې ناست ووينې.“ (۱۱) نو همان شاهي لباس واخستلو او
مردکی ته یې ورواغوستلو او د بادشاه په آس یې سور کړو او همان هغه د ښار په
کوڅو کښې بوتلو او خلقو ته یې اعلان کولو چې، ”وگورئ چې بادشاه د چا
درناوے کول وغواړی نو هغه یې داسې عزت کوی.“ (۱۲) نو مردکے بیا واپس د
محل دروازې ته راواپس شو خو په دې دوران کښې همان خفه او شرمنده کور ته
تېز لاړو. (۱۳) هغه خپلې ښځې او ټولو دوستانو ته هغه هر څه وویل چې څه
شوی ؤو. بیا هغې او د هغه هوبنیارو ملگرو هغه ته وویل، ”په مردکی باندې ستا
هیڅ زور نه رسی. هغه یو یهودی دے او ځکه ته په هغه باندې برے نه شی
موندلے. هغه به خامخا تا له شکست درکړی.“

د همان وژل

١٤) کله چې هغوی لا خبرې کولې، نو د محل خصیان راورسېدل او همان یې د اِستر مېلمستیا له بوتلو.

٧) نو بادشاه او همان د اِستر سره روتې خوړلو له لاپل (٢) او دا دویم ځل وو. د میو څښلو په وخت بادشاه د هغې نه بیا تپوس وکړو، ”مَلِکَه اِستر، اوس چې تۀ زما نه څۀ هم وغواړې نو تا ته به ملاو شی. زۀ به تا له زما نیمه بادشاهی هم درکړم.“ (٣) مَلِکَه اِستر جواب ورکړو، ”بادشاه سلامت، کۀ ستا رضا وی نو زما دا یو عاجزانه سوال قبول کړه، زما خواهش دا دے چې زما او زما د خلقو ژوند بچ شی. (٤) زۀ او زما خلق د حالولو، او ختمولو دپاره خرڅ کړے شوی یو. کۀ مونږ صرف د نوکرانو په حیثیت خرڅ شوی وے، نو زۀ به خاموش پاتې وے او دا تکلیف به مې نه درکولے.“ (٥) اخسویرس بادشاه د مَلِکَه نه تپوس وکړو، ”د داسې کار کولو جرأت څوک کولے شی؟ هغه سرے چرته دے؟“ (٦) اِستر جواب ورکړو، ”زمونږ دشمن، ظالم او هغه مکار سرے دا همان دے.“ نو د همان رنگ د بادشاه او مَلِکَه په مخکښې تک زېر شو. (٧) بادشاه په غصه کښې پاڅېدو، د مېلمستیا نه روان شو او د محل باغونو ته بهر لاړو. همان ته پته ولگېده چې بادشاه د هغۀ د وژلو اراده لری، نو هغه ایسار شو د دې دپاره چې اِستر ته د خپل ژوند د بچ کولو سوال وکړی. (٨) هغۀ د مینت زاری دپاره خپل ځان د اِستر په کت باندې وروغورزولو نو هم په هغه وخت بادشاه د باغونو نه واپس کوټې ته راغلو او چې دا یې ولیدل نو بادشاه چغه کړه چې، ”دا سرے دلته هم زما په خپل محل کښې زما په وړاندې اِستر ته لاس وراچوی؟“ بادشاه چې څنگه دا ووئیل نو خصیانو د همان مخ پټ کړو چې قتل کړے شی. (٩) نو د بادشاه یو خصی، خربونا ووئیل، ”گورئ، همان خو د مردکی د راځوړندولو دپاره په کور کښې پینځویشته گزه اوچت یو دار جوړ کړے دے. بادشاه

سلامت، مردکی هغه څوک دے چې چا ستا ژوند بچ کړے وو.“ بادشاه حُکم وکړو، ”همان په دې باندې ځوړند کړئ.“ ﴿١﴾ نو همان په هغه دار باندې ځوړند کړے شو کوم چې د مردکی دپاره جوړ شوی وو. او بیا د بادشاه غصه سره شوه.

یهودیانو ته د جنگ کولو حکم ملاوېدل

٨ ﴿١﴾ هم په هغه وخت اخسویرس بادشاه مَلِکَه اِسْتَر له د همان ټول جائیداد ورکړو، دا هم هغه همان وو کوم چې د یهودیانو دشمن وو. اِسْتَر بادشاه ته وفرمائیل چې مردکی د هغې خپلوان دے، نو د هغه وخت نه مردکی ته دا اجازت وو چې د بادشاه حضور ته دننه راشی. ﴿٢﴾ بادشاه خپله هغه گوتمه وویستله چې مهر ورباندې وو او چې کومه یې د همان نه واپس اخستې وه او مردکی له یې ورکړه. اِسْتَر مردکی د همان د جائیداد مشر جوړ کړو. ﴿٣﴾ نو اِسْتَر بادشاه له بیا لاره او د هغه په پښو پرېوته، وې ژړل او مینت زاری یې ورته وکړه چې د هغه خرابې منصوبې خلاف څه وکړی کومه چې د اجاج اولاد همان د یهودیانو خلاف جوړه کړې ده. ﴿٤﴾ بادشاه هغې ته خپله د سرو زرو امسا بیا ورأړده کړه، نو هغه ودرېده او وې فرمائیل، ﴿٥﴾ ”بادشاه سلامت، که ستا رضا وی او که تا سره زما فکر وی او دا تا ته ښه ښکاری، نو مهربانی وکړه چې دا فرمان جاری کړه چې د همان په حکم باندې دې عمل نه کیری، دا هغه حکم وو چې د اجاج قبیلې د همداتا زوی همان د ټولو یهودیانو د وژلو دپاره ورکړے وو. ﴿٦﴾ که دا افت زما په خلقو باندې راشی او چې زما خپلوان ووژلے شی نو بیا زه دا څنگه برداشت کولے شم؟“ ﴿٧﴾ بیا اخسویرس بادشاه مَلِکَه اِسْتَر او مردکی یهودی ته ووییل، ”گورئ، ما همان د یهودیانو خلاف د منصوبې په وجه پهانسی کړے دے او ما اِسْتَر له د هغه جائیداد هم ورکړے دے. ﴿٨﴾ خو د بادشاه په نوم چې کوم فرمان جاری شوی وی او په هغې باندې شاهي مهر لگولے شوی وی نو هغه نه واپس

کپړی. خو یهودیانو ته هغه څه لیکلې شئ څه چې ستاسو زړه غواړی، او دا زما په نوم لیکلې شئ او شاهي مهر ورباندې ولگولې شئ.“ (۹) نو د درېمې میاشتې یعنی د سیوان د میاشتې په درویشتمه ورځ داسې وشول. مردکی د بادشاه منشیان راوغوښتل او یهودیانو، حکمرانانو، وزیرانو او د هندوستان نه واخله تر ایتھوپیا پورې د یو سل او اوویشو صوبو آفسرانو ته یې خطونه ولیکل. خطونه هرې صوبې ته په خپله ژبه او رسم الخط کښې او یهودیانو ته په خپله ژبه او رسم الخط کښې لیکلې شوی وو. (۱۰) مردکی خطونه د اخسویرس بادشاه د طرف نه لیکلې وو او په دې باندې یې شاهي مهر لگولې وو. دا په هغه تېزو آسونو باندې سوارو کسانو په ذریعه رسولې شوی وو چې کوم آسونه د بادشاه دپاره ساتلې شوی وو. (۱۱) په دې خطونو کښې دا تفصیل وو چې بادشاه به په هر ښار کښې یهودیانو له دا اجازت ورکړی چې د خپلو ځانونو د حفاظت دپاره متحد شی. که د یو قوم فوجیان په هره یوه صوبه کښې په یهودی سپرو باندې، د هغوی بچو او ښځو باندې حمله وکړی، نو یهودیان به هم ورباندې حمله کوی او حمله کوونکی به تباہ کړی، هغوی دې تر آخری کس پورې ووژنی او د هغوی هر څه دې لوټ کړی. (۱۲) دا فرمان د فارس په ټول سلطنت کښې په هغه ورځ عملی کولې شو چې کومه د یهودیانو د وژلو دپاره مقرره وه، دا د دولسمې یعنی د ادر میاشتې دیارلسمه ورځ وه. (۱۳) د دې قانونی اعلان شوی وو او په هره صوبه کښې هر څوک د دې نه خبر وو، نو چې کله هغه ورځ راشی نو یهودیان به د دشمن نه د بدل اخستلو دپاره تیار وی. (۱۴) د بادشاه په حکم په شاهي آسونو سواره پېغام وړونکی تېز لارل. هغه فرمان په مرکزی ښار سوسه کښې هم جاری شوی وو. (۱۵) مردکې د محل نه لارو چې شاهي لباس یعنی آسمانی او سپین رنگ جامې، د کاسنی رنگ د مهینې لټې یوه چوغه یې اغوستې وه او د سرو زرو یو زبردست تاج یې په سر وو. بیا د سوسه کوڅې د لاسونو د پرقاری او د خوشحالی د چغو نه ډکې شوې. (۱۶) یهودیانو خوشحالی، راحت، خندا او عزت محسوسولو. (۱۷) هر ښار او هرې صوبې ته هم چې د بادشاه فرمان ورسېدو، نو

يهوديان خوشحاله ؤو. هغوى مېلمستيا او جشن وكړو. او په هغوى كېنې نور ډېر خلق په دې وجه يهوديان شول، ځكه چې د يهوديانو نه يربدل.

د يهوديانو خپل دشمنان تباه كول

۹ ﴿۱﴾ د ادر مياشتې ديارلسمه ورځ راغله، دا هغه ورځ وه چې په دې باندې شاهي فرمان عملي كول ؤو، هغه ورځ چې د يهوديانو دشمنانو دا اميد لرلو چې يهوديان به د خپل طاقت لاندې راولي. خو يهوديانو ورباندې فتح وموندله. ﴿۲﴾ د اخسويرس په ټوله بادشاهي كېنې يهوديان په خپلو بناونو كېنې د هغه چا خلاف يو شول چا چې په هغوى د حملې كوشش كولو. د هر ځاى خلق د هغوى نه يربدل او هېچا د هغوى مقابله نه شوه كوله. ﴿۳﴾ د صوبو ټولو آفسرانو، حكمرانانو، وزيرانو او شاهي نمايندگانو د يهوديانو مدد په دې وجه وكړو چې هغوى د مردكي نه يربدل. ﴿۴﴾ په ټوله بادشاهي كېنې دا بڼه مشهوره وه چې مردكي اوس په محل كېنې يو تكړه سرې وو او نور هم تكړه كېدو. ﴿۵﴾ نو په هغه ورځو كېنې يهوديانو خپل دشمنان په تورو ووژل او نيست او نابود يې كړل. او چا چې د يهوديانو نه نفرت كولو د هغوى سره يې د خپلې مرضي په مطابق عمل وكړو. ﴿۶﴾ د سوسه په مركزي بناو كېنې يهوديانو پينځه سوه كسان ووژل. ﴿۷﴾-﴿۱۰﴾ همان د همداتا زوى چې د يهوديانو دشمن وو د هغه لس زامن هم په كېنې وژلې شوي ؤو، چې نومونه يې دا دي، پرشنداتا، دلفون، اسپاتا، پوراتا، ادلياه، اردتا، پرمشتا، اريسي، اردى او ويزاتا، دا ټول مړه شول خو لوپ مار ونه شو. ﴿۱۱﴾ هم په هغه ورځ بادشاه خبر كړې شو چې په سوسه كېنې څومره كسان وژلې شوي دي. ﴿۱۲﴾ بيا بادشاه ملكه استر ته ووييل، ”صرف د سوسه په قلعه كېنې يهوديانو پينځه سوه كسان وژلي دي، چې په دې كېنې د همان زامن هم شامل دي. چې دلته دومره زيات وژلې شوي دي نو په صوبو كېنې به څه شوي وي. اوس ته څه غواړې؟ ته ووايه كه نور څه هم غواړې نو در به كړې شي.“

﴿۱۳﴾ استر ورته په جواب كېنې وفرمائيل، ”بادشاه سلامت، كه ستا رضا وي، نو

يهوديانو له سبا په سوسه کښې يو ځل بيا د نن په شان اجازت ورکړه. او دا حکم ورکړه چې د همان د لسو زامنو لاشونه په دار باندې ځوړند کړې شي. (١٤) نو بادشاه حکم وکړو چې داسې دې وشي او په سوسه کښې دا فرمان جاري شو. د همان د لسو زامنو لاشونه په دار راځوړند کړې شول. (١٥) د ادر مياشتې په څوارلسمه ورځ د سوسه يهوديان يو ځل بيا يو ځای شول او په ښار کښې يې درې سوه نور کسان ووژل. خو هغوی بيا هم څه لوت مار ونه کړو. (١٦) يهوديان په صوبو کښې هم د خپلو ځانونو د حفاظت دپاره راغونډ شول. هغوی د خپلو دشمنانو نه داسې ځانونه خلاص کړل چې پينځه اويا زره يې هغه کسان ووژل چا چې د هغوی نه نفرت کولو. خو هغوی لوت مار ونه کړو. (١٧) دا د ادر د مياشتې په ديارلسمه ورځ باندې وشول. په ورپسې ورځ يعنې په څوارلسمه ورځ باندې نور قتلونه ونه شول او هغوی په دې ورځ د خوشحالی نه يې مېلمستيا وکړه. (١٨) خو د سوسه يهوديانو پينځلسمه ورځ د چټې ورځ وگرځوله، ځکه چې هغوی په ديارلسمه او څوارلسمه ورځ باندې خپل دشمنان وژلي وو او په پينځلسمه ورځ يې وژل بس کړی وو. (١٩) نو په دې وجه هغه يهوديان کوم چې په کلو کښې اوسېږي هغوی د ادر د مياشتې په څوارلسمه ورځ د خوشحالی چټې کوی، په دې وخت باندې هغوی مېلمستيا کوی او يو بل له د خوراک دپاره تحفي ورکوی.

د پوريم اختر

(٢٠) مردکی دا واقعي ليکلې وې او د فارس په ټول سلطنت کښې نژدې او لرې ټولو يهوديانو له يې خطونه لېږلي وو، (٢١) هغوی ته يې وئيلي وو چې هر کال د ادر مياشتې په څوارلسمه او پينځلسمه ورځ اختر کوئ. (٢٢) دا هغه ورځې وې چې په هغې باندې يهوديانو د خپلو دشمنانو نه ځانونه خلاص کړل، دا هغه مياشت وه چې د غم او د خفگان وخت نه په خدا او خوشحالی باندې بدله شوې وه. هغوی ته وئيلې شوی وو چې په دې ورځو باندې خوشحالی او مېلمستيا وکړئ او يو بل او غريبانانو له د خوراک دپاره تحفي ورکړئ. (٢٣) نو يهوديانو د

مردکی په اصُولو باندې عمل وکړو او دا اختر د هر کال رواج جوړ شو. (۲۴) د همداتا زوی همان چې د اجاج د اولاد نه وو او د یهودیانو دشمن وو، هغه پچه واچوله چې دا پوریم بللې شوه، دا د دې دپاره وه چې د یهودیانو د تباهی ورځ معلومه کړی، هغه دا منصوبه جوړه کړې وه چې هغوی صفا ختم کړی. (۲۵) خو اِستَر بادشاه له لاره او بادشاه د دې نتیجې سره یو لیکلې فرمان جاری کړو چې همان د یهودیانو دپاره کومه منصوبه جوړه کړې وه نو هغه ورته اولته راوگرځېده او هغه او د هغه زامن په دار باندې پهانسی کړې شول. (۲۶) نو ځکه هغې ته د پوریم اختر وائی، پخوا زمانه کښې به دا لفظ د پچی اچولو دپاره استعمالېدو. د مردکی د خطونو په وجه او د هغه هر څه په وجه چې په هغوی شوی و، (۲۷) یهودیانو د خپلو ځانونو، د خپل اولاد او د هغه چا دپاره دا اصُول جوړ کړو چې څوک یهودی شی، نو هر کال به په صحیح وخت باندې دا دوه ورځې په باقاعدگی سره د مردکی د اصُولو په مطابق مناووی. (۲۸) دا فېصله شوې وه چې د یهودیانو د خاندان راتلونکې هر یو نسل چې په هره صوبه یا ښار کښې وی په راتلونکې ټولو وختونو کښې به د پوریم دا ورځې یادې ساتی او دا ورځې به مناووی. (۲۹) بیا د ابی خېل لور مَلکه اِستَر هم، د مردکی سره یو خط ولیکلو او چې مردکی کوم خط د پوریم په باره کښې مخکښې لیکلې وو د هغې د تصدیق دپاره هغې خپل ټول لیکلې اختیار هم شامل کړو. (۳۰) دا خط د ټولو یهودیانو دپاره وو او د دې نقلونه د فارس سلطنت ټولو یو سل او اوویشو صوبو ته لېږلې شوی و. په دې کښې د یهودیانو خبر او امن غوښتې شوی وو (۳۱) او هغوی او د هغوی اولاد ته یې دا نصیحت کړې وو چې په صحیح وخت باندې د پوریم ورځې هم هغه شان مناو کړی، لکه څنگه چې هغوی د روژو د نیولو او د غم د وخت اصُول خپل کړی دی. د دې حکم مردکی او مَلکه اِستَر دواړو کړې وو. (۳۲) د اِستَر هغه حکم کوم چې د پوریم د اصُولو پوره کېدل وو هغه په یو کتاب کښې لیکلې شوی وو.

د اخسویرس او مردکی شان او شوکت

۱۰. (۱) اخسویرس بادشاه د خپلې بادشاهی نه د سمندر د غاړې پورې محصُول اخستلو. (۲) هغه چې کوم لوی او عجیبه کارونه کړی و او هم داسې هغه ټوله قیصه چې هغه مردکی له د اوچتې عهدې ترقی څنگه ورکړه، دا د فارس او مادی د بادشاهانو د تاریخ په کتاب کبني لیکلې شوی دی. (۳) مردکی یهودی په عهده کبني په بادشاه پسې دویم کس وو. د خپلو یهودیانو هغه پېر خوښ وو او پېر عزتمند وو. هغه د خپلو خلقو د فائدي دپاره او د ټولو یهودیانو د گټې دپاره کار کولو.